

УДК 657

Матюха М.М., к.е.н., доцент
Жилінська Л.А., магістр
Київський національний університет
технологій та дизайну

ПОСТАНОВКА УПРАВЛІНСЬКОГО КОНТРОЛЮ В УМОВАХ АУТСОРСИНГУ

Досить часто на підприємствах управлінський облік не виконує однієї із своїх функцій, власне для якої його запроваджують — функції контролю. Пояснення цього є відсутня регламентація управлінського контролю, не чітка побудова системи управління та контролю бізнесом підприємства. Раціональним підходом до постановки управлінського контролю є дотримання певної послідовності на кожному з етапів (кроків) створення системи. Насамперед, для цього необхідно організувати оперативний контроль за фінансовими та товарними потоками.

Фінансові потоки в системі управлінського обліку включають інформацію про рух платежів та відповідно рух грошових потоків.

Товарний потік має фіксувати всі переміщення товарів (як фізичні, так і перехід прав власності). Інформація про переміщення товару здійснюється у розрізі видового асортименту та по складах.

На підставі фінансових і товарних потоків здійснюється контроль за виконанням договірних відносин. Відстежуються процеси виконання контрактів у грошовій та товарній масі. Наступним кроком є контроль боргових зобов'язань як дебетових так і кредитових.

Додатково накопичується інформація про витрати, пов'язані з накладними витратами на виконання торгових контрактів, що дозволяє вам поррахувати прибутки за контрактами.

Результатом такої послідовності постановки управлінського контролю має бути сформована система, здатна оперативно забезпечити менеджерів інформацією про поточний стан їх бізнесу.

Проблема будь-якої системи полягає в тому, що необхідно керуватися тими правилами, які встановлені для вас, або тими, які ви встановлюєте собі самі. Але дотримання цих правил і дозволяє побудованій системі виконувати ті функції, для яких вона і створювалася. Спочатку необхідно виробити чіткі параметри обліку, тобто способи обліку для встановлення параметрів визначення фінансового результату. Доцільно обрати вид валюти обліку, який курс використовувати для конвертації у грошову одиницю обліку, коли починається і закінчується обліковий ресурс, з якого моменту визначається і фіксується прибуток, як розраховується собівартість товарів на складах — всі перераховані питання вимагають чіткого розуміння та однозначної відповіді. Після того, як облікову політику визначено, можна приступати до організації системи обліку.

Система обліку має ґрунтуватися на основі зміни руху коштів у розрізі підрозділів підприємства, розрахункових рахунків, кас, кредитних ліній та інших рахунках, куди можуть поступати або з яких можуть витратись реальні гроші. Таким чином, необхідно почати контролювати найбільш ліквідні позиції.

Для цього визначають стан кожної ліквідної позиції на початок облікового періоду, почнемо записувати всі зміни (транзакції) цих позицій протягом усього облікового періоду. Найважливіші параметри транзакцій: сума, валюта, дата надходження, покупець (від якого надійшли кошти), договір, яким відбувається рух коштів. Якщо рух фінансових коштів відбувається не у зв'язку з реалізацією контракту, а у зв'язку з адміністративною діяльністю підприємства, то замість номера контракту ставиться відповідна назва статті витрат. Таким чином формуємо структуру майбутньої системи управлінського обліку і вже контролюємо рух коштів. Знаючи показник ліквідної позиції на початок періоду і маючи всі транзакції, визначають зменшення або збільшення

коштів за контрактами і статтями, а також визначають залишок коштів, витрачених/отриманих за контрактам та статтями. Більше того, стан ліквідних позицій може служити основою для контролю виконання бюджету підприємства та приводом для його корекції в ту чи іншу сторону. Важливим моментом при впровадженні системи відстеження фінансових потоків є те, що необхідно виявити всі ліквідні позиції та забезпечити суворий контроль за їх рухом.

На цьому етапі можуть виникнути проблеми узгодження інформації по підрозділах. Отже, необхідно виробити єдиний стандарт назв транзакцій, рахунків та зобов'язати менеджерів дотримуватися цього стандарту. Такий список єдиних термінів та їх визначення відносяться до уточнення облікової політики відносно ліквідних транзакцій по контрактах (угодах, проєктів, договорах) одночасно. Доступ до інформації з певних причин повинен бути обмежений. Для інформації про ліквідні позиції в єдину систему необхідно накласти відповідні обмеження на умови доступу до інформації для різних менеджерів.

Отже, це один із варіантів створення системи управлінського контролю та управління підприємством. Використання такої системи дає переваги над конкурентами, можливість отримувати додатковий прибуток і претендувати на більшу частку ринку. Співробітники будуть діяти в єдиному інформаційному просторі, що призведе до більшої точності, оперативності, керованості.

Література

1. Білуха М.Т. Теорія Бухгалтерського обліку: Підручник.: - К.: 2000. – 692 с.
2. Бородкін О. Внутрішньогосподарський (управлінський) облік: концепція і організація / Бородкин О. Бухгалтерський облік і аудит. – 2001. – № 2. с. 25-28.